

Altijd bezig

35 JAAR JK ACOUSTICS

met audio

Op 14 en 15 september 2012 viert Johan Ketelaar dat hij in 1977 in 't Harde startte met zijn bedrijf JK acoustics. Voor sommigen zou dat een mooie aanleiding vormen om afscheid te nemen van de trouwe klanten en aansluitend te gaan genieten van een welverdiend pensioen. Maar niet voor iemand als de nog steeds door passie gedreven Johan. Integendeel! Hij ziet het juist als het perfecte moment om een geheel nieuwe elektronica lijn te presenteren.

Op een zonnige dag betreed ik het pand van JK acoustics om voorafgaand aan de officiële introductie vast een indruk te krijgen van de nieuwe lijn. En natuurlijk om in vogelvlucht door de afgelopen 35 jaar heen te gaan. Ik word enthousiast begroet door de meester zelf. Na een hartelijke handdruk wijst hij trots naar een lage kast waarin ik diverse Ultimate componenten zie staan. Bovenop de kast staat links het fraaie cd transport dat al jaren het referentielooppwerk van JK acoustics is. In visuele zin mooi afgestemd op dit loopwerk staan daarnaast achtereenvolgens de nieuwe Reference cd-speler, de Reference voorversterker en de Reference dac. Altemaal dezelfde mooie, uit massief aluminium vervaardigde, behuizing met de kenmerkende zwarte afgeronde hoeksegmenten. De topplaten zijn vervaardigd uit zwart acryl. Het ziet er degelijk, strak en oogstrelend uit. De afwerking is van een hoog niveau. In mijn hersenen wordt als vanzelf een bordje omhooggestoken met daarop de woorden 'pride of ownership'. Johan heeft ondertussen voor koffie gezorgd. Terwijl ik drink licht hij de topplaat van de cd-speler en laat

hij de lade naar buiten komen en vervolgens weer naar binnen schuiven. Ook hier topkwaliteit. Een zwaar metalen laadmechanisme in combinatie met hetzelfde, op twee manieren ontkoppelde, loopwerk zoals dat (maar dan als toplader) ook in het referentie transport wordt gebruikt. Philips Pro 2, de kenner weet genoeg. Ook het binnenwerk ziet er mooi verzorgd uit. Alle printplaten zijn door zoon Marthijn ontworpen, en worden in eigen huis geassembleerd. Ook in het inwendige van de versterker zie ik weer die mooi opgebouwde printplaten terwijl Johan vertelt dat er eveneens een phono voorversterker in wordt gebouwd. Dat roept bij mij de vraag op of Johan ook al bezig is met streaming audio. Dit blijkt een mooie aanleiding te zijn om de rol van Marthijn wat nader te belichten. Terwijl de kracht van Johan als ontwerper voornamelijk in het analoge domein ligt, is Marthijn de ontwerper die zich thuis voelt in de digitale wereld. Compleet met computers, de bijbehorende software en het fenomeen streaming audio. De Reference lijn is dan ook de eerste lijn waarop aan de achterzijde zowel de naam van Johan als van Marthijn

wordt genoemd. Marthijn heeft meerdere onderdelen ontworpen, waaronder de Bluetooth voorziening die het mogelijk maakt om vanaf de smartphone audiofiles naar de audioset te streamen. Hij is ook degene die op termijn Johan op zal volgen. Helaas kon hij tijdens dit bezoek niet aanwezig zijn. Wie wel aanwezig is, is Joop. De man die nu van de bovenverdieping naar beneden komt om een bak koffie te halen. Hij is al 29 jaar de rechterhand van Johan en degene die zich binnen het bedrijf voornamelijk bezighoudt met de montage. Wanneer hij weer aan het werk gaat richten Johan en ik ons op het laatste nieuwe product; de Reference dac. Johan demonstreert hoe de prints in het apparaat als het ware gestapeld kunnen worden. Op die manier kan de consument eerst een model met de basisprint aanschaffen en deze vervolgens, eventueel in twee stappen, uitbreiden met de optionele klok en met het nieuw ontwikkelde digitale filter. Johan laat op overtuigende wijze op de scoop zien hoeveel hoogfrequente troep er verdwijnt wanneer de dac van 220 Volt omgeschakeld wordt naar accuspanning. Trouwens de ge-

hele Reference set kan overgeschakeld worden op accuspanning. Dit verbetert de geluidskwaliteit aanzienlijk.

Upgrade

Door het noemen van deze mogelijkheden brengt Johan mij even op een zijpad. Ik vraag me af hoe het staat met de upgrade mogelijkheden van de JK acoustics producten. Terwijl hij me dat uit de doeken doet vraag ik me verbouwereerd af of er wereldwijd enig andere fabrikant te vinden is die zijn klanten dezelfde mogelijkheden biedt. Zo is er een inruilregeling voor alle JK producten (uitgezonderd de kabels). Per jaar schrijft men 10 % af op de aanschafwaarde (tot vijf jaar). Zo kan men stapsgewijs door groeien naar de top van het segment. De ingenomen apparaten worden door Johan nagekeken en worden dan weer te koop aangeboden, inclusief één jaar garantie. Op die manier kan de klant volgens Johan bijvoorbeeld een tweedehands dac kopen waarvan de gebruikte onderdelen op een hoger niveau liggen dan in een nieuwe dac van een ander merk met dezelfde aanschafprijs.

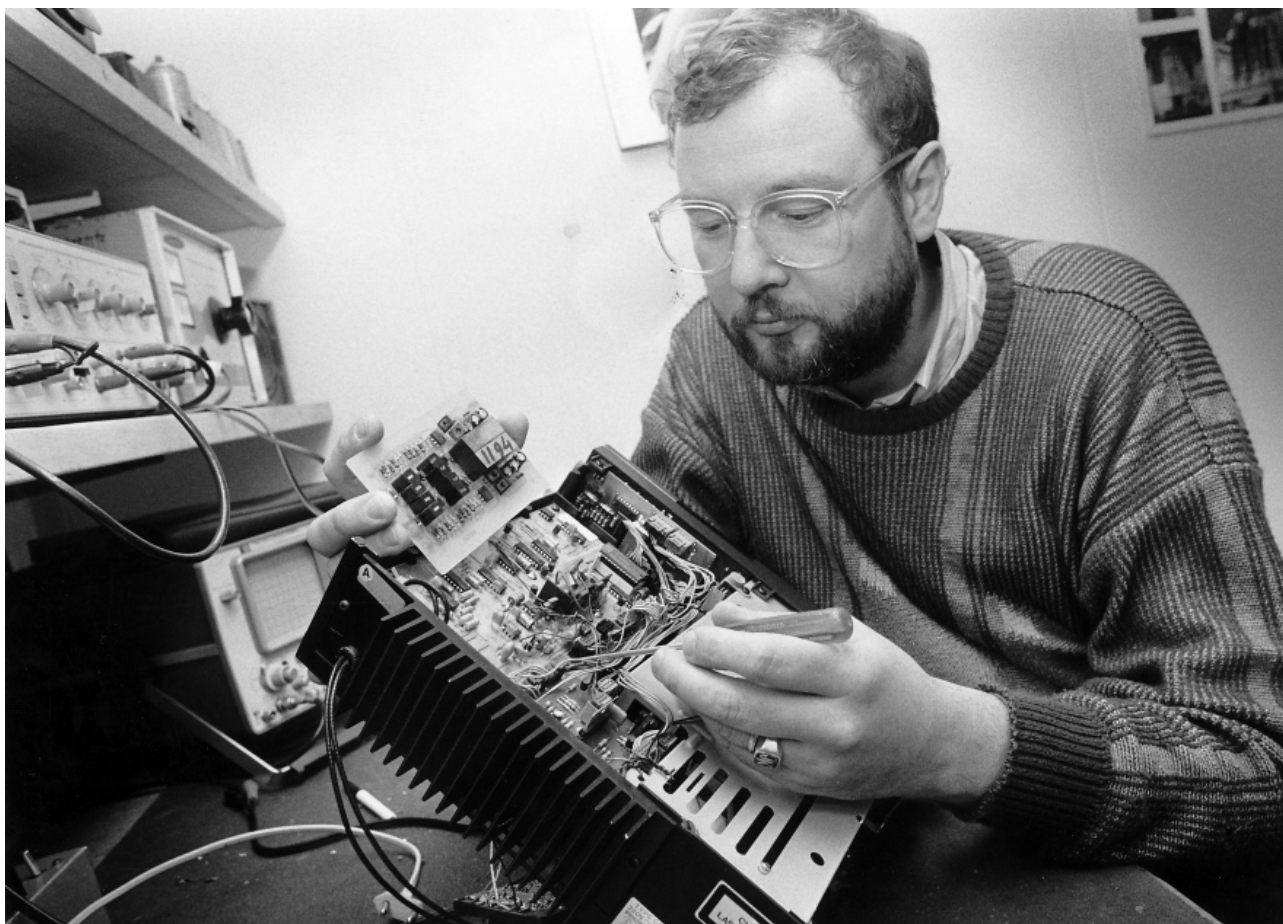
Digitaal filter

Na dit uitstapje pikken we het digitale verhaal weer op. In het afgelopen half jaar is er door alle medewerkers van JK acoustics - Johan, zijn echtgenote Hennie, zoon Marthijn en de medewerkers Joop en André - keihard gewerkt om de nieuwe Reference lijn op tijd voor het jubileum productierijp te krijgen. Het grootste deel van het werk werd opgeslokt door het geheel binnenshuis ontwikkelen van het digitale filter, voorversterker en dac. Daarbij had het team zich ten doel gesteld om een reeds vijftien jaar bestaand, maar internationaal nog steeds hoog gewaardeerd, ontwerp van Burr Brown te verbeteren. Ik heb het dan uiteraard over de DF1704. De 'rekenmachine' van JK acoustics heeft een interne nauwkeurigheid van 70 Bits en een rekenkracht van 1.200.000.000 berekeningen per seconde waarmee het nieuwe JK filter daar glansrijk in is geslaagd. Het bewijs daarvan wordt geleverd wanneer Johan mij achtereenvolgens laat luisteren naar een 'standaard' Ultimate 2 dac en eenzelfde dac met de filter upgrade. Het geluid van Patricia

Barber vult de ruimte. Hoewel er niets aan te merken is op de klank die in eerste instantie via de Ultimate luidsprekers mijn oren bereikt, is er in mijn beleving na het beluisteren van de verbeterde versie geen weg terug. Bezitters van een Ultimate 2 dac, u kunt niet zeggen dat ik u niet gewaarschuwd heb. Er is nog meer rust, het geluid wordt nog vloeiender en vooral het laag - altijd al een sterk punt in de ontwerpen van Johan - wordt nog realistischer. Eigenlijk moet u zelf komen luisteren om te begrijpen wat ik bedoel.

35 jaar JK acoustics

Iedere keer wanneer ik Johan spreek word ik getroffen door zijn enthousiasme en gedrevenheid. Steeds opnieuw heeft hij net weer iets ontwikkeld, ligt het volgende project alweer in onderdelen op zijn werkbank en is hij in gedachten alweer bezig met een idee voor een daaropvolgend ontwerp van zijn hand. Dat patroon bestaat al jaren en zal volgens mij ook nog jaren zo blijven. Dat was al zo toen hij nog in Hilversum studeerde - eerst aan de MTS en later aan de HTS - en een winkeltje in de winkel

van zijn vader had. Ook toen hij stage liep in studio's, werkzaam was bij importeur Audioscript of toen hij in een schuur in 't Harde apparatuur van gevestigde merken als Yamaha, Luxman, B&W en Elipson verkocht. Altijd was, en is hij, bezig met denken, ontwerpen, experimenteren en bouwen. Met al jaren datzelfde doel. Het steeds verder verfijnen van het klankbeeld dat hem voor ogen staat. Een klankbeeld dat gevormd is tijdens het werken in studio's, het zelf maken van geluidsopnamen en niet te vergeten het bijwonen van live optredens. Zelfs in zijn vrije tijd, wanneer hij zich bezighoudt met die andere passie, het in de originele staat terugbrengen van Jaguar auto's van meer dan vijftig jaar oud. Zelfs dan is hij in gedachten bezig met audio. Waarbij het meestal, maar niet altijd, gaat om producten van eigen ontwerp. Zo laat hij me tijdens mijn bezoek een prototype luidspreker horen waarvan het ontwerp nog net niet productierijp is. Maar ook een aantal aan elkaar 'geknoopte' onderdelen die tezamen

het uitgangspunt zouden kunnen vormen voor een versterkerontwerp. Soms is het een uitdaging om een apparaat van een concurrerend merk beter te laten klinken. Zo is bijvoorbeeld zijn JK cd filter ontstaan. Het product waarmee hij doorbrak bij het grote publiek. Bij het inbouwen beloofde hij de klant dat deze terug mocht komen en zijn geld terug zou krijgen wanneer het geluid met filter als slechter ervaren werd. Veel mensen kwamen inderdaad terug. Niet om hun geld terug te halen maar om iemand te vergezellen die eveneens zijn cd-speler van het JK cd filter wilde laten voorzien.

In de loop der jaren heb ik meerdere malen producten van JK acoustics mogen beluisteren. Niet alleen in zijn winkel, maar ook tijdens grote landelijke audio shows en in mijn eigen woonkamer en luisterruimte. Vaak kwam dan de vraag in mij op waarom deze begenadigde ontwerper zich toch beperkte tot het bedienen van de Nederlandse markt. Nooit kwam ik ertoe om hem die vraag te stel-

len. Tot vandaag. Zijn antwoord luidt dat kwaliteit voor hem belangrijker is dan kwantiteit. Door zijn bedrijf kleinschalig te houden heeft hij niet alleen de ruimte om zich beter in te zetten voor de individuele klant maar heeft hij daarnaast voor zichzelf de mogelijkheid om ook aan andere zaken aandacht te geven. Het onderstreept eens te meer zijn persoonlijkheid en de unieke plek die hij al 35 jaar inneemt in de wereld van de high end. Zoals gezegd, op 14 en 15 september doet zich de gelegenheid voor om naar 't Harde af te reizen en samen met de jubilaris dit heugelijke feit te vieren. Zelf spreek ik nu alvast de wens uit dat er nog vele creatieve jaren mogen volgen.

Jan de Jeu

JK ACOUSTICS
PARKWEG 23
8084 GG 'T HARDE
TEL: 0525-652639
E-MAIL: INFO@JKACOUSTICS.NL
WWW.JKACOUSTICS.NL

✶ END

